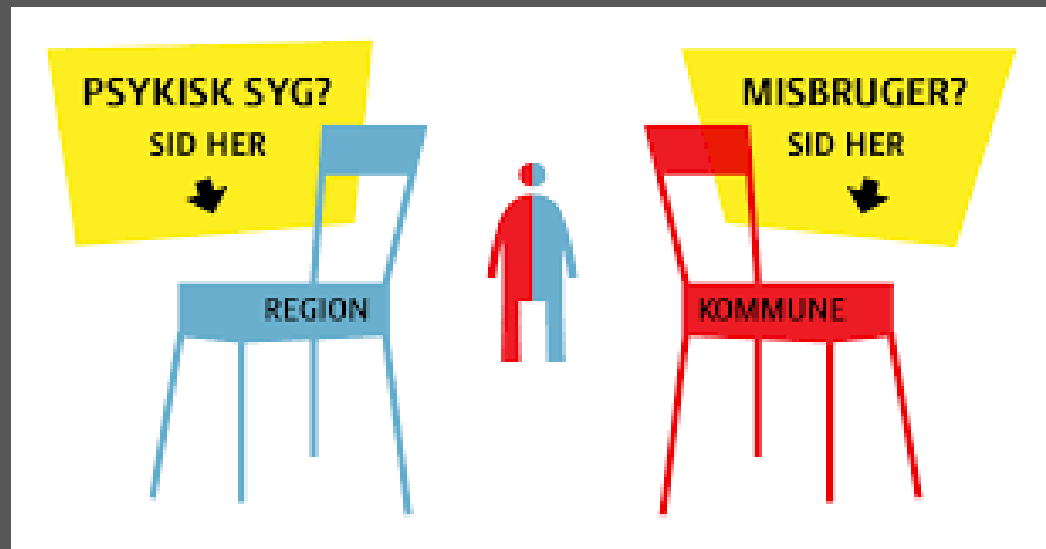

Behandling af dobbeltdiagnose

Under hensyn til alder, stof og psykiatrisk lidelse

Patientgruppe: hvor er DD patienterne?

- Diagnosticeret psykiatrisk lidelse (**ADHD, autisme, angst, depression**, spiseforstyrrelse, OCD, psykose, personlighedsforstyrrelse m.m.)
- Akut psykiatriske patienter (forgiftninger, overdoser selvmordsforsøg, psykose etc.)
- Aldersopdeling
  - <15 årige
  - 15-17 årige
  - 18+ årige

Generelle behandlingsprincipper

- Individuel tilpasset behandling ud fra behov og ressourcer
- Helhedsorienteret tilgang (Bio-psyko-social, fx medicinsk støtte, terapi, boligstøtte)
- Fokus på motivation og fastholdelse i behandlingen (MI/motiverende samtaler, Contingency management)
- Tværfagligt samarbejde mellem professionelle (Netværks- og samarbejds møder)
- Involvering af pårørende/netværk (fx familieinddragelse eller beskæftigelse)
- Gradvis opbygning af færdigheder og mestring (social færdighedstræning, støtte til beskæftigelse og ADL)

Generelle behandlingsprincipper fortsat

- Forebyggelse af tilbagefald og vedligeholdelse af behandlingsresultater (fx efterbehandling og støttegrupper)
- Brug af terapeutiske metoder og løbende evaluering (kognitiv adfærdsterapi og opfølgningssamtaler)
- Skadesreducerende tiltag (psykoedukere omkring risici ved overdosis, sikkerhedsplaner og inddragelse af netværk)

Uppere vs downere

Downers:

- Alkohol
- Benzodiazepiner
- GHB og GLB
- Cannabinoider
- Opioider
- Suboxone

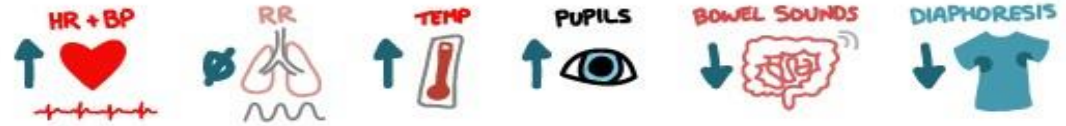
Uppers:

- Kokain
- Amfetamin
- ADHD-medicin
- MDMA/Ecstasy
- Psilocybin
- LSD
- Mescaline
- Ketamin (?)

Toksidromer

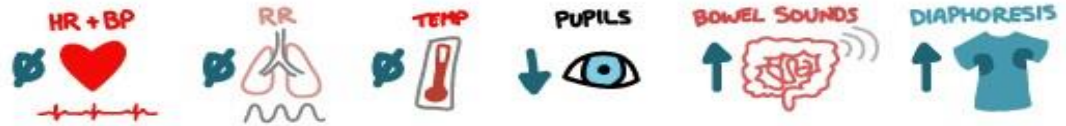
Anticholinergic

Low potency antipsychotics
Oxybutinin, Ipratropium
ACh receptor antagonists

Cholinergic

ACh receptor agonists
AChEIs ie. Donepezil

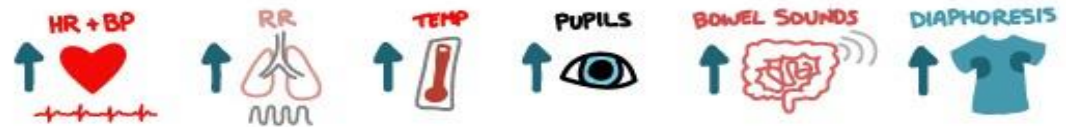
Opioid

Morphine
Heroin
Hydromorphone

Sympathomimetic

Epinephrine
Cocaine
Amphetamine & methylphenidate

Sedative-Hypnotic

Benzos & barbs
"Z-drugs" (ie. zopiclone)
Antihistamines

Alkohol specifik behandling

- Generelt om brugen
- Behandling
  - Benzodiazepin (Risolid/Klopoxid, Stesolid)
  - Antabus
  - Campral
  - Naltrexon
  - Wrnickes profylakse (Thiamin 400mg og B-combin)

Cannabinoider

- Generelt om brugen
- Abstinenser (uger til måneder)
  - Fysiske: Nattesved, søvnproblemer, humørsvingninger, nedsat appetit, evt. mareridt, muskelsmerter og hovedpine
  - Psykiske: Indre uro, angst, konc. Besvær, psykomotorisk uro, irritabilitet.
- Behandling
  - Truxal, Quetiapin.

Centralstimulerende

- Generelt om brugen
- Abstinenser
  - Fysiske: sjældent alvorlig abstinenser
  - Psykiske: Stærk trang, ”downer”, Indre uro, psykomotorisk uro, irritabilitet.
- Behandling ved intoksikation
  - Benzodiapiner (Oxapax, rivotril, stesolid)

Dobbeltdiagnoser MAP 2023 (15-??)

Psykiatriske diagnoser

n= 5363

	Antal	Procent
<i>Nej. Har ikke en diagnose</i>	2449	45,7%
Depression	959	17,9%
Bipolar	120	2,2%
Angst	888	16,6%
PTSD	418	7,8%
ADHD	1402	26,1%
Personlighedsforstyrrelse	457	8,5%
OCD	181	3,4%
Autisme	163	3,0%
Skizofreni	256	4,8%
Psykose	233	4,3%
Andet	587	10,9%

ADHD og misbrug

- Samme gældende generelle behandlingsprincipper som angivet tidligere. (Selvmedicinering? Centralstimulerende behandling?)
- Hash/alkohol: dæmper uro og hjælper til at slappe og falde i søvn
- Kokain/Amfetamin: oplevelsen af at tankerne bliver samlet og uroen fokuseret. Oplevelse af at fungere bedre socialt.
- Nikotin: kan have samme beroligende effekt som centralstimulerende, men kortvarigt.

Autisme

- Samme gældende generelle behandlingsprincipper som angivet tidligere. (konkret vejledning, fokus på selvhjulpenhed, udgangspunkt i særinteresser m.m)
- Hash og alkohol: dæmper social angst, uro og hjælper til at slappe af og falde i søvn. Social interaktion lettes og andre i samme miljø er mere afdæmpede og accepterende.
- Unge med autisme vil ofte have en mere systematisk og teoretisk tilgang til stoffer.

Affektiv lidelse

- Samme gældende generelle behandlingsprincipper som angivet tidligere.
- Behandle underliggende depression/angst terapeutisk.
- Psykoedukation omkring reguleringsstrategien i rusmidler.
- Vedvarende forbrug kan give/forværre affektiv lidelse.
- SSRI interaktion med alkohol!

Spørgsmål og kommentarer?

